

Obsah

Příprava na cvičení č. 1	3
Příklad 01: Opakování.....	3
Příklad 02: Opakování.....	4
Příklad 03: Ocenění DM.....	5
Příklad 04: Výnosy	5
Příklad 05: Finanční majetek	6
Příprava na cvičení č. 2	7
Zadání část 1.....	7
Zadání část 2.....	7
Příprava na cvičení č. 3	8
Případová studie.....	8
Příklad 01: Pořízení PPE	8
Příklad 02: Pořízení PPE	9
Příklad 03: Pořízení PPE	9
Příklad 04: Pořízení pozemku na splátky.....	10
Příklad 05: Náklady spojené s likvidací aktiva	10
Příklad 6: Doba životnosti PPE.....	11
Příklad 7: Odpisování PPE.....	11
Příklad 8: Odpisování PPE.....	12
Příklad 9: Odpisování PPE.....	12
Příklad 10: Odpisování PPE.....	12
Příprava na cvičení č. 4	13
Případová studie.....	13
Příklad 1: Identifikace působnosti standardu.....	14
Příklad 2: Ocenění PPE historickou cenou vs. ocenění PPE ve fair value	14
Příklad 3: Leasing v účetní závěrce nájemce	15
Příklad 4: Leasing v účetní závěrce nájemce	15
Příklad 5: Leasing v účetní závěrce nájemce	15
Příklad 6: Leasing v účetní závěrce nájemce	16
Příklad 7: Leasing vs. úvěr vs. faktura s prodlouženou splatností.....	16
Příprava na cvičení č. 5	17
Příklad 1: Identifikace působnosti standardu.....	17
Příklad 2: Investice do nemovitostí	17

Příprava na cvičení č. 7	18
Případová studie 1: Výnosy v komisionářských smlouvách	18
Případová studie 2: Výrobní náklady I	18
Příklad 1: Víceprvkové dodávky	19
Příklad 2: Prodej na fakturu s prodlouženou splatností	19
Příklad 3: Vratky	19
Příklad 4: Poskytování služeb	20
Příklad 5: Dlouhodobé zakázky	20
Příklad 6: Dlouhodobé zakázky	20
Příklad 7: Výrobní náklady II	21
Příklad 8: Výrobní náklady III	21
Příprava na cvičení č. 8	22
Případová studie: Uznání rezerv	22
Příklad 1: Nevýhodné smlouvy	24
Příklad 2: Rezerva na záruční opravy	24
Příklad 3: Rezerva na záruční opravy	24
Příklad 4: Rezerva na záruční opravy	25
Příklad 5: Rezerva na odstranění aktiva	25
Příprava na cvičení č. 9	26
Případová studie: Časová hodnota peněz	26
Příklad 1: Nákup nevýznamného podílu na jiné společnosti	26
Příklad 2: Nákup nevýznamného podílu na jiné společnosti	26
Příklad 3: Pořízení bezkupónového dluhopisu	27
Příklad 4: Pořízení kupónového dluhopisu	27
Příprava na cvičení č. 10	28
Příklad 1: Výkaz peněžních toků přímá prezentace	28
Příklad 2: Výkaz peněžních toků nepřímá prezentace	29
Příklad 3: Výkaz peněžních toků přímá i nepřímá prezentace	30
Příklad 4: Výkaz peněžních toků přímá i nepřímá prezentace	31

Příprava na cvičení č. 1

Příklad 01: Opakování

Podnik EVA A VAŠEK s.r.o. provozuje obchodní i výrobní činnost, k datu 1. 1. 2X01 vykazuje následující stavy aktiv a pasiv (vše v tis. Kč): materiál 800, stroje 2 000, základní kapitál 7 000, rezervní fond 840, oprávky k software 160, budovy 4 000, pokladna 200, závazky vůči dodavatelům 1 200, nedokončená výroba 200, odběratelé 1 000, software 200, oprávky k budovám 1 000, zboží 600, bankovní účet 1 600, oprávky ke strojům 400.

Transakce za rok 2X01 (v tis. Kč):

- 1) Ve výrobě byl spotřebován materiál v hodnotě 300.
- 2) Nakoupen nový výrobní stroj pořizovací cena 50 – zapláceno z bankovního účtu.
- 3) Byla prodána polovina zboží za hotové v částce 640.
- 4) Byl nakoupen materiál – dodavatelská faktura 400.
- 5) Zúčtovány mzdy 300 z toho zaměstnanci správy 50, ostatní jsou mzdy výrobních dělníků.
- 6) Byly nakoupeny akcie, platba v hotovosti 10, akcie byly zařazeny do portfolia cenných papírů určených k prodeji.
- 7) Odpisy dlouhodobých aktiv za období: software pro vedení účetnictví 20, budovy sloužící k výrobě 100, výrobní stroje 40.
- 8) Z pokladny zapláceno nájemné prostor určených pro prezentaci výrobků zákazníkům na příští rok 40.
- 9) Prodány výrobky – fakturovaná cena odběratelům činila 560 a bylo vyskladněno 7 kusů výrobků.
- 10) Fair value (reálná hodnota) akcií k 31. 12. 2X01 činila 12.
- 11) Na konci roku nebyla evidována žádná nedokončená výroba, celkem bylo za období vyrobeno 10 kusů výrobků.

Úkol:

- Zaúčtujte výše uvedené transakce, náklady čleňte nejprve účelově a potom druhově. Věcný soulad nákladů a výnosů řešte úpravou nákladů. Vyrobené zásoby jsou sledovány periodickým způsobem evidence, nakoupené zásoby průběžným způsobem evidence.
- Sestavte do přiložených formulářů výsledovku, konečnou rozvahu a výkaz peněžních toků přímou i nepřímou metodou.

Příklad 02: Opakování

KVĚTÁK s.r.o. prodává kvalitní zeleninu ve vlastní prodejně; vedení společnosti sídlí v najatých kancelářích. Počáteční zůstatky byly následující:

Počáteční stavy k 1. lednu 2X01 v tis. Kč	MD	Dal
Dlouhodobá hmotná aktiva	4 000	
Oprávky k DHA		1 700
Zásoby zboží	1 000	
Peníze	600	
Zásoby materiálu	100	
Krátkodobé obchodní závazky		200
Dlouhodobá půjčka		2 000
Základní kapitál		1 800
	5 700	5 700

Během roku 2X01 se udály následující transakce (vše v tis. Kč):

- 1) Nákup zboží za 2 000 na fakturu.
- 2) Noví vlastníci navýšili základní kapitál peněžně 1 500.
- 3) Mzdy obchodních zástupců 200, mzdy managementu 100; neuhrazený závazek k 31. 12. činí 25
- 4) Prodej zboží v hotovosti za 4 000, na fakturu za 1 000; pořizovací cena všeho prodaného zboží 1 800.
- 5) Faktura za spotřebu energie ve vlastní budově 120.
- 6) Platba nájemného 100 a spotřebované energie 10 za kancelářské prostory.
- 7) Spotřeba kancelářského materiálu 20.
- 8) Nákup nového nákladního automobilu za 400, k datu pořízení uhrazeno 100; zbytek bude zaplacený v příštím roce.
- 9) Dodavatelům zboží uhrazeno 1 500.
- 10) Roční odpis budovy 100.
- 11) Roční úrok z půjčky 70.

Úkol:

Zaúčtujte uvedené transakce a sestavte:

- rozvahu
- výsledovku s druhovým a účelovým členěním nákladů
- výkaz peněžních toků s přímou a nepřímou prezentací peněžních toků
- výkaz o změnách ve vlastním kapitálu

Příklad 03: Ocenění DM

Jednotka pořizuje novou výrobní linku. Cena od dodavatele činí 4,5 mil. Kč, doprava 0,2 mil. Kč, clo 100 tis. Kč, montáž 0,3 mil. Kč, testovací provoz 0,2 mil. Kč, školení zaměstnanců 0,1 mil. Kč, roční pojištění provozu 0,2 mil. Kč. Linka má speciální pás, který musí být vyměněn jednou za 5 let (aktuální cena je 1,2 mil. Kč). Životnost linky je 10 let. Demontáž a likvidace linky se odhaduje (v současné hodnotě) na 0,5 mil. Kč.

Zařazení do používání leden 2X01; diskontní míra 10 %.

Otázky:

- Kolik je pořizovací cena linky?
- Jaký je dopad na hospodářský výsledek za rok 2X01?
- Kolik jsou odpisy za rok 2X02?
- Kolik je zůstatková cena linky k 2X04?

Příklad 04: Výnosy

Jednotka prodává stroje s běžnou prodejní cenou 1 mil. Kč/ks a náklady na prodané zboží 600 tis. Kč.

Prodeje:

- 10 ks dne 1. července 2X01; splatnost za 2 roky; zvýšená prodejní cena 1,21 mil. Kč/ks.
- 25 ks dne 1. prosince 2X01; fakturační podmínky 1 měsíc; sleva za objem 6 %; možnost vrátit zboží do 3 měsíců; pravděpodobnost vratek 5 %.

Záruční opravy:

- Riziko vad 5 %; průměrné náklady na jednu opravu 50 tis. Kč.

Otázky:

- Kolik jsou tržby z prvního prodeje?
- Kolik jsou tržby z druhého prodeje?
- Bude ovlivněn hospodářský výsledek roku 2X02?
- Připravte výsledovku a rozvahu za rok 2X01.

Příklad 05: Finanční majetek

Účetní jednotka nakoupila dne 12. listopadu 2X01 celkem 100 akcií po 100 Kč/ks + poplatek burze 500 Kč. Reálné hodnoty:

- 31. prosince 2X01: 98 Kč/ks
- 31. prosince 2X02: 110 Kč/ks

Dne 20. června 2X03 byly všechny akcie prodány za 123 Kč/ks. Poplatek burze byl 1 tis. Kč. Dividendy za rok 2X02 byly 30 Kč/akcii; za rok 2X03 byly dividendy 25 Kč/akcii.

Otázky:

- Kolik je P&L za rok 2X01? Kolik je OCI za rok 2X01?
- Kolik je P&L za rok 2X02? Kolik je OCI za rok 2X02?
- Kolik je P&L za rok 2X03? Kolik je OCI za rok 2X03?

Příprava na cvičení č. 2

Zadání část 1.

BUILD je největší tuzemská stavební společnost, která se specializuje na náročné pozemní stavby typu dálnic, tunelů a železnic. Většinovým vlastníkem společnosti je německá firma BAU obchodovaná na Frankfurtské burze. Mateřská společnost BAU kontroluje celkem 60 % základního kapitálu BUILD, zbývajících 40 % akcií je obchodováno na Pražské burze cenných papírů a je drženo institucionálními i drobnými investory. Vzhledem k podnikatelskému zaměření pocházejí veškeré výnosy podniku BUILD od veřejných institucí na základě vítězných výběrových řízení.

PAULSTAV je rodinná firma, kterou založil a 100% vlastní Pavel. Společnost se specializuje na výstavbu rodinných domů dle projektu zákazníka a dále na dílčí vylepšení domů jako např. ploty, brány, vrata, terasy, pergoly, zahradnické práce apod., přičemž tyto tesařské a kovářské prvky si firma vyrábí sama ve vlastní dílně. Ve firmě pracuje téměř celé příbuzenstvo (pochopitelně kromě Petra): Pavel uzavírá zakázky a řídí stavební práce, syn Luděk má na starosti kovářství a tesařské prvky, zednické práce a zahradnické zakázky provádějí strýcové a bratřenci, matka se stará o účetnictví, marketing, bezpečnost práce a správu webu, sociálních sítí a GDPR. Protože Petrův a Pavlův otec je fandou všeho, co má motor od Hondy, je PAULSTAV též oficiálním distributorem a servisním místem zahradních traktorů této značky. O prodej traktorů a jejich servis se pochopitelně stará otec.

Úkol č. 1:

- Na základě informací uvedených v zadání identifikujte hlavní skupiny uživatelů účetních a ostatních ekonomických informací každého z podniků. U každé skupiny uživatelů se pokuste určit, o jaký typ informací se bude zejména zajímat a kde je lze získat.

Zadání část 2.

Při tradičním vánočním setkání rodiny přijde řeč i na business. Pavel si neustále stěžuje, že PAULSTAV má moc vysoké zisky a prosí Petra o radu, jak ten zisk ještě narychlo před koncem roku snížit. U Petra jsou vánoční svátky jako tradičně obdobím největšího pracovního stresu, a tak se Pavla ptá, jak ještě narychlo před koncem roku vytáhnout zisky nahoru, přestože firma patří mezi nejziskovější firmy na burze a její zisky dlouhodobě rostou. Debatu obvykle rázně ukončí otec poznámkou, že nejsou normální řešit takové věci o Vánocích.

Úkol č. 2:

- Vysvětlete, proč se rodinné firmy často snaží minimalizovat účetní zisk, a proč se veřejně obchodované společnosti naopak snaží zisk maximalizovat.

Příprava na cvičení č. 3

Případová studie

Podnik PAULSTAV zařadil na začátku ledna 2X14 do používání nový zahradní traktor v pořizovací ceně 225 tis. Kč, který využíván pro přípravu půdy při realizaci významných zakázek v parcích a velkých zahradách. Doba používání byla stanovena na 6 let, poté bude prodán a nahrazen jiným novým modelem (předpokládaná prodejní cena je 30 tis. Kč)

Úkol:

- Spočítejte odpisový plán traktoru metodou lineárního odpisování, metodou DDB a metodou SYD za předpokladu, že bude používán po celých šest let a následně prodán (skutečná prodejní cena bude 38 tis. Kč).
- Jakou účetní kategorii představuje zisk/ztráta z vyřazení traktoru v předchozím úkolu?
- Na základě jakých kritérií byste zvolili nejvhodnější metodu odepisování.
- Předpokládejte alternativní scénář, kdy se traktor v polovině roku 2X16 kvůli neodborné manipulaci zaměstnancem rozbil a musel být zlikvidován: náklady na likvidaci byly 10 tis. Kč; zodpovědný zaměstnanec uhradil společnosti částku 22 tis. Kč a pojišťovna poskytla náhradu 71 tis. Kč. Sestavte výsledovku roku 2X16 pro tuto variantu vývoje.
- Jak se určí hranice pro zařazení položky do dlouhodobých (hmotných/nehmotných) aktiv?

Příklad 01: Pořízení PPE

BUILD kupuje původně zemědělský pozemek, který bude sloužit k výstavbě rezidenčního bydlení (v souladu se změnou územního plánu). V souvislosti s pořízením uhradila společnost následující výdaje (neuvažujte DPH):

- kupní cena prodávajícímu 5 mil. Kč
- odvod státu za trvalé odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu v částce 0,75 mil. Kč
- daň z nabytí nemovitých věcí ve výši 4 % z kupní ceny finančnímu úřadu
- odměnu 5 000 Kč daňovému poradci za zpracování přiznání k dani z nabytí nemovitých věcí
- odměnu 2 500 Kč daňovému poradci za zpracování přiznání k dani z nemovitosti
- 2 015 Kč správní poplatek za převod v katastru nemovitostí
- odstupné ve výši 1,3 mil. Kč farmáři, kterému původní vlastník pozemku poskytnul právo využívat pozemek pro jeho zemědělské účely
- 250 tis. Kč auditorské společnosti za poradenství při transakci
- 500 tis. Kč vlastní náklady v souvislosti se sanací pozemku a jeho přípravou k zamýšlenému účelu

Úkol:

- Stanovte pořizovací cenu pozemku

Příklad 02: Pořízení PPE

PAULSTAV kupuje nemovitost (pozemek s budovou), které využije jako sklad pro nově pořízenou stavební techniku. Prodávajícímu hradí 9 mil. Kč, přičemž:

- cena pozemku je dle kupní smlouvy stanovena na částku 1 mil. Kč a cena budovy na částku 8 mil. Kč
- dle znaleckého posudku je v místě obvyklá tržní cena pozemku 4 mil. Kč; tržní cena budovy je 8 mil. Kč a její reprodukční cena je 5 mil. Kč

Po zakoupení nemovitosti PAULSTAV oplotil pozemek v částce 50 tis. Kč a dále vybavil nemovitost bezpečnostním systémem. Celková cena zakázky činila 250 tis. Kč, přičemž instalace zabezpečení v budově tvořila 40 % zakázky.

Úkol:

- Identifikujte všechna samostatně vykazovaná dlouhodobá hmotná aktiva (PPE)
- U každého z aktiv určete pořizovací cenu
- Pokud by PAULSTAV musel za pořízenou nemovitost uhradit daň z nabytí nemovitých věcí ve výši 4 % z kupní ceny, jakým způsobem by bylo vykázáno?

Příklad 03: Pořízení PPE

V rámci rezidenčního bydlení řeší společnost BUILD i optimalizaci nákladů na elektřinu budoucích klientů. V rámci nejnovějšího developerského projektu E-25 na okraji města bude postaveno 25 větrných elektráren, a to na vlastním pozemku společnosti (pořizovací cena 1,7 mil. Kč). Na pozemku stojí budova skladu, která musí být zbourána (cena bouracích prací 300 tis. Kč; zůstatková cena budovy 850 tis. Kč). Dále byly v souvislosti s výstavbou vynaloženy následující výdaje:

- přípravné geologické práce na pozemku 400 tis. Kč
- odstranění porostu a úpravy terénu 200 tis. Kč
- 25 větrných turbín celkem za 137,5 mil. Kč
- platba vlastníkově sousedního pozemku za jeho využití při stavbě 130 tis. Kč
- výstavba infrastruktury návazné elektrické sítě, která byla dle podmínek stavebního povolení převedena bezplatně na ČEPS, v částce 2,6 mil. Kč
- odměna 100 tis. Kč vlivové agentuře za (neúspěšnou) snahu získat dotaci na pořízení projektu
- vlastní stavební práce v částce 24,5 mil. Kč
- oslava spuštění projektu 55 tis. Kč

Úkol:

- Určete pořizovací cenu projektu E-25.
- Předpokládejte, že před zařazením do používání proběhl zkušební provoz, během kterého byla vyrobená elektřina na základě již vydaného souhlasu energetickým úřadem dodána do veřejné sítě. Za dodávku elektřiny bylo obdrženo 695 tis. Kč, přímé náklady na zkušební provoz činily 770 tis. Kč. Jakým způsobem bude účetně zobrazeno?
- Předpokládejte, že před zařazením do používání proběhl zkušební provoz, během kterého byla vyrobená elektřina dodána do veřejné sítě. Za nepovolenou dodávku byla společnosti udělena pokuta ve výši 50 tis. Kč, přímé náklady na zkušební provoz činily 770 tis. Kč. Jakým způsobem bude účetně zobrazeno?

Příklad 04: Pořízení pozemku na splátky

Účetní jednotka nakoupila 1.1.2XX1 pozemek. Protože neměla dostatek peněžních prostředků, nemohla si dovolit zaplatit celou částku při nákupu pozemku. Proto se s prodávajícím dohodla na 3 splátkách:

- 1. 1. 2X01 uhradí 1 mil. Kč
- 31. 12. 2X02 uhradí 3 mil. Kč
- 31. 12. 2X03 uhradí 5 mil. Kč

Úkol 1:

- Jaké informace musí účetní jednotka v souvislosti s nákupem k 1.1.2X01 zjistit?
- Zaúčtujte související transakce v prvním roce (počáteční zůstatky dotčených účtů předpokládejte v dostatečné výši a odpis předpokládejte roční)
- Sestavte rozvahu, výkaz o úplném výsledku hospodaření a výkaz peněžních toků.

Úkol 2:

- Co se v řešení za první rok změní, pokud by účetní jednotka provedla druhou splátku až 1. 1. 2X02?

Příklad 05: Náklady spojené s likvidací aktiva

Účetní jednotka pořídila ve vlastní režii těžební věž, vlastní vynaložené náklady na pořízení věže činily celkem 50 mil. Kč (z toho spotřeba materiálu 30 mil. Kč, mzdy montážních pracovníků 20 mil. Kč). Věž bude sloužit podle odhadu 10 let, účetní jednotka očekává rovnoměrnou těžbu. Po skončení těžby je účetní jednotka povinna těžební věž demontovat. Odhadované náklady na demontáž jsou 10 mil. Kč. Průměrné výpůjční náklady účetní jednotky jsou 5 % (vážený aritmetický průměr).

Úkol 1:

- Zaúčtujte související transakce v prvním roce (počáteční zůstatky dotčených účtů předpokládejte v dostatečné výši a odpis předpokládejte roční)
- Sestavte rozvahu a výkaz o úplném výsledku hospodaření.

Úkol 2:

- Zaúčtujte související transakce v prvním roce za předpokladu, že účetní jednotka si nechala těžební věž postavit od dodavatele a 50 mil. Kč v prvním roce také uhradila (počáteční zůstatky dotčených účtů předpokládejte v dostatečné výši a odpis předpokládejte roční)
- Sestavte rozvahu a výkaz o úplném výsledku hospodaření a výkaz peněžních toků přímou a nepřímou metodou.

Příklad 6: Doba životnosti PPE

Společnost BAU kromě stavebního businessu má i divizi moderních technologií. Hlavním úkolem divize je vývoj moderních technologií pro zvyšování komfortu rezidenčního bydlení a dále pro zvýšení životnosti inženýrských dopravních staveb. Kromě toho ale divize produkuje smart zařízení pro zvýšení identifikace široké veřejnosti s celou skupinou. Konkrétně společnost UHR se zabývá výrobou populárních smart hodinek s logem skupiny. Firma koupila nový stroj pro výrobu mechanických částí hodinek. Výrobce stroje uvádí technickou životnost (tj. maximální počet výrobků, které lze na stroji vyrobit při dodržování pokynů výrobce ohledně řádné údržby) 1 mil. kusů vyrobených výrobků, případně 10 let. Na základě zkušeností s obdobným zařízením odhaduje UHR, že ekonomická životnost stroje (tj. kdy se ekonomicky ještě vyplatí opotřebovaný/rozbitý stroj udržovat/opravovat než nahradit novým) se pohybuje na úrovni 90 % technické životnosti. Životnost na bázi životního cyklu vyráběného produktu (tj. dokud se ekonomicky vyplatí vyrábět výrobky a prodávat je za neustále klesající prodejní cenu) se vzhledem k charakteru výrobku odhaduje na 70 % technické životnosti.

Úkol:

- Stanovte dobu použitelnosti, po kterou se bude uvedený stroj odepisovat.

Příklad 7: Odpisování PPE

Mateřská společnost BAU se rozhodla posílit manažerský tým společnosti BUILD vysláním německého manažera, který bude zodpovědný za marketingové aktivity BUILD. Aby mohl pohodlně cestovat mezi Německem a ČR (a zejména aby bylo zřejmé zvýšení jeho společenského statusu), vyžádal si nový služební vůz Audi A8 L 55 TFSI quattro s doplňkovou výbavou „Design selection šedá Merino – PEX“ a klimakomfortními sedadly vpředu. Za uvedenou konfiguraci automobilu zaplatil BUILD částku 2 799 999 Kč.

Management společnosti BUILD si pořizuje vozidla na leasing, kdy po 5 letech jsou vraceny leasingové společnosti a vyměněny za nové. Management mateřské společnosti BAU má nárok na obměnu automobilu po 3 letech a stejný postup očekává i nově dosazený německý manažer v případě jeho Audi. Protože veškerý český management společnosti BUILD využívá pouze automobily vyrobené v ČR, rozhodl Petr (CFO společnosti BUILD), že po 3 letech bude Audi prodáno do bazaru. Odhadovaná prodejní cena ojetého vozu po 3 letech je 1 mil. Kč. Odpisování lineární, automobil byl pořízen v červenci 2X03, odepisuje se od měsíce pořízení.

Úkol:

- Sestavte odpisový plán automobilu.

Příklad 8: Odpisování PPE

Pokračování Příklad 7:

Ke konci roku 2X04 schválila Evropská komise akční plán na zásadní omezení prodeje automobilů s konvenčními spalovacími motory. Protože akční plán je velmi obecný a neobsahuje základní parametry (termín implementace, rozsah omezení a možné úlevy), promítla se tato nejistota do výrazného snížení prodejních cen ojetých vozů. Z uvedeného důvodu přehodnocuje Petr odhadovanou prodejní cenu automobilu Audi na 550 tis. Kč.

Úkol:

- Aktualizujte odpisový plán automobilu.

Příklad 9: Odpisování PPE

Pokračování Příklad 8:

Výsledky německého manažera nejsou uspokojivé (nedošlo k žádnému výraznému navýšení počtu nových zakázek), proto ho mateřská společnost odvolala zpět, aniž by na jeho místo jmenovala někoho nového. Z uvedeného důvodu již nemůže nadále používat služební Audi. Protože doba užívání u automobilu, kterým dosud jezdil Petr, dosáhla 5 let a automobil byl tedy vrácen leasingové společnosti, rozhodlo vedení BUILD, že si vůz Audi po německém manažerovi ponechá právě Petr. Petr současně s tím rozhodnul, že se doba používání prodlouží na celkem 8 let, protože neexistuje důvod zbavovat se automobilu dříve. Vzhledem k očekávanému nájezdu se předpokládá prodej automobilu do bazaru na konci životnosti za částku 100 000 Kč.

Úkol:

- Aktualizujte odpisový plán automobilu.

Příklad 10: Odpisování PPE

PAULSTAV pořizuje nový stroj na řezání plechů pro kovářské zakázky. Odhadovaná životnost stroje je 8 let. Jeho klíčovou součástí je laserová jednotka, která musí být po 4 letech nahrazena novou. Celé zařízení stojí 2 mil. Kč; laserová jednotka se v okamžiku pořízení linky prodává samostatně za 400 tis. Kč.

Laserová jednotka byla vyměněna na počátku 5. roku, cena byla 600 tis. Kč.

Úkol:

- Sestavte odpisový plán laserového řezacího stroje.

Příprava na cvičení č. 4

Případová studie

BUILD koupil na začátku ledna 2X01 novou budovu; prodávajícímu zapláceno 11 250 tis. Kč; provize realitnímu makléři za zprostředkování obchodu 600 tis. Kč a odměna právníkovi za sepsání smlouvy a ostatní právní úkony spojené s převodem vlastnictví nemovitosti 650 tis. Kč.

Úkol:

Uveďte co nejvíce možných příkladů využití budovy, aby spadala do působnosti:

- IAS 16
- IAS 40

Sestavte rozvahu a výkaz úplného výsledku hospodaření za roky 2X01-2X05, jestliže budova je:

- klasifikována v rámci působnosti IAS 16 a pro ocenění je aplikován model historické ceny
- klasifikována v rámci působnosti IAS 16 a pro ocenění je aplikován model přecenění na fair value
- klasifikována v rámci působnosti IAS 40 a pro ocenění je aplikován model přecenění na fair value

Vývoj fair value budovy:

- k 31/12/2X01 nezjišťována
- k 31/12/2X02 činí 12 288 tis. Kč
- k 31/12/2X03 nezjišťována
- k 31/12/2X04 činí 11 385 tis. Kč
- k 31/12/2X05 nezjišťována

Je-li relevantní, životnost budovy je 50 let, zbytková hodnota nulová, odepisování lineární

- Počáteční zůstatky k 1. lednu 2X01:
- peníze a základní kapitál 12 500 tis. Kč

Příklad 1: Identifikace působnosti standardu

BUILD kupuje v únoru 2X02 stavební pozemek za 6 mil. Kč. Na uvedeném pozemku plánuje výstavbu bytového komplexu. Protože se pozemek nachází v památkově chráněné zóně, bude vydání stavebního povolení komplikovanější záležitostí. Současně několik týdnů po zakoupení pozemku vydalo vedení města prohlášení, že zvažuje pozemky v okolí zakoupeného pozemku přeměnit na klidovou zónu a zřídit zde park, včetně zákazu stavební činnosti v jeho bezprostředním okolí (včetně uvedeného pozemku). Veškerá povolovací řízení byla proto pozastavena.

Během držby jednotka eviduje následující změny tržní ceny pozemku:

Rok	Událost	Cena
2X03	Změna územního plánu zatím sice nenastala a pozemek je stále stavební, nicméně nastala mírná ekonomická krize	4,3 mil. Kč
2X05	Krize končí a tržní ceny pozemků opět rostou	5,4 mil. Kč
2X07	Změna územního plánu neschválena, povolovací řízení může pokračovat	7,0 mil. Kč
2X08	Po volbách nové vedení města opět zvažuje změnu územního plánu a zřízení parku	5,2 mil. Kč
2X10	Změna územního plánu zamítnuta, pozemek zůstává stavební a stavební povolení bude pravděpodobně uděleno	7,5 mil. Kč

Úkol:

- Identifikujte standard, podle kterého bude pozemek vykazován.
- Sestavte rozvahu a výkaz o úplném výsledku za roky 2X02 až 2X11, jestliže v roce 2X11 byl pozemek prodán za 7,8 mil. Kč a účetní jednotka aplikuje ocenění fair value.

Příklad 2: Ocenění PPE historickou cenou vs. ocenění PPE ve fair value

Vzhledem k rychle rostoucímu počtu stavebních strojů se společnost BUILD rozhodla, že si pořídí novou budovu, ve které bude provozovat servis této stavební techniky. Budova byla pořízena v lednu 2X02 za částku 40 mil. Kč. Předpokládaná životnost je 20 let. Je-li relevantní, veškeré budovy odepisuje účetní jednotka lineárně. Ke konci roku 2X04 je odhadovaná tržní hodnota budovy 40,8 mil. Kč; ke konci roku 2X06 je 36,8 mil. Kč.

Úkol:

- Sestavte rozvahu a výsledovku za roky 2X02 až 2X06 při aplikaci ocenění PPE historickou cenou a při aplikaci ocenění PPE ve fair value.

Příklad 3: Leasing v účetní závěrce nájemce

PAULSTAV si k 1. lednu 2X03 najímá malou skladovací jednotku (20 m²). Sklad bude využíván na přechodné uskladnění vybavení rodinných domů, ve kterých provádí společnost rekonstrukce. Běžné měsíční nájemné za uvedenou skladovací jednotku činí 3 000 Kč. Protože PAULSTAV uzavírá smlouvu na dobu tří let, získává slevu ve výši ročního nájmu. Platební podmínky jsou následující:

- Scénář A: nájemné se nebude platit v roce 2X03 a poté se bude každý měsíc platit 3 000 Kč po dobu zbývajících dvou let
- Scénář B: v prvních dvou letech se bude každý měsíc platit 3 000 Kč a v posledním roce 2X05 se již nájemné hradit nebude
- Scénář C: celé nájemné za tříleté období ve výši 72 000 Kč je uhrazeno v lednu 2X03
- Scénář D: celé nájemné za tříleté období ve výši 72 000 Kč bude uhrazeno v prosinci 2X05
- Scénář E: celková sleva se rozloží rovnoměrně do jednotlivých měsíců, takže každý měsíc bude hrazeno 2 000 Kč

Úkol:

- Připravte rozvahu, výsledovku a výkaz peněžních toků společnosti PAULSTAV za roky 2X03 až 2X05.
- Předpokládejte, že se jedná o nájem malé hodnoty.

Příklad 4: Leasing v účetní závěrce nájemce

BUILD uzavřel nájemní smlouvu s majitelem kancelářské budovy, na základě které může po dobu deseti let využívat administrativní prostory 8. patra uvedené budovy. Smlouva byla uzavřena s účinností od 1. ledna 2X01, roční nájemné je vždy splatné předem a činí 1 mil. Kč.

Úkol:

- Připravte rozvahu, výsledovku a výkaz peněžních toků společnosti BUILD za roky 2X01 až 2X05.
- Předpokládejte, že se jedná o nájem velké hodnoty.

Příklad 5: Leasing v účetní závěrce nájemce

BUILD uzavřel smlouvu o leasingu minibagru. První splátka ve výši 1 mil. Kč je uhrazena 1. ledna 2X01 a ke stejnému dni nájemce získává předmět nájmu. Další čtyři splátky nájmu ve výši 500 000 Kč jsou splatné vždy k 31. prosinci. Po úhradě poslední splátky dne 31. prosince 2X04 přechází minibagr do vlastnictví nájemce. U obdobných minibagrů, které BUILD vlastní, je obvyklá doba použitelnosti 5 let, odpisování lineární a zbytková hodnota nulová.

Úkol:

- Připravte rozvahu, výsledovku a výkaz peněžních toků společnosti BUILD, jestliže vhodná úroková míra je 12 %.
- Předpokládejte, že se jedná o nájem velké hodnoty.

Příklad 6: Leasing v účetní závěrce nájemce

BUILD uzavřel smlouvu o leasingu minibagru. První splátka ve výši 1 mil. Kč je uhrazena 1. ledna 2X01 a ke stejnému dni nájemce získává předmět nájemného. Další čtyři splátky nájemného ve výši 500 000 Kč jsou splatné vždy k 31. prosinci. Po úhradě poslední splátky dne 31. prosince 2X04 přechází minibagr do vlastnictví nájemce. U obdobných minibagrů, které BUILD vlastní, je obvyklá doba použitelnosti 5 let, odpisování lineární a zbytková hodnota nulová.

Úkol:

- Připravte rozvahu, výsledovku a výkaz peněžních toků společnosti BUILD, jestliže vhodná úroková míra je 8 %.
- Předpokládejte, že se jedná o nájem velké hodnoty.

Příklad 7: Leasing vs. úvěr vs. faktura s prodlouženou splatností

PAULSTAV potřebuje kvůli novým zakázkám pořídit ke svým bagrům 4 vrtáky s planetovou převodovkou. Dodavatel požaduje za dané vrtáky částku 2 mil. Kč. PAULSTAV nemá momentálně dostatek volných finančních prostředků, a proto si vyžádal od své banky zpracování nabídky účelově vázaného úvěru, přičemž vypůjčenou částku 2 mil. Kč (navýšenou o odpovídající úroky) by splatil za 3 roky. Banka předložila nabídku, dle které by příslušná úroková sazba byla xxx %. Protože dodavatel chce uzavřít obchod, nabízí společnosti PAULSTAV alternativní způsob financování nákupu: a) dodavatel vystaví fakturu se splatností dva roky na částku 2 205 000 Kč, nebo b) bude uzavřena nájemní smlouva, na základě které PAULSTAV uhradí 4 roční splátky (vždy na konci roku) ve výši 600 000 Kč a po poslední splátce přejdou vrtáky do vlastnictví PAULSTAV.

Úkol:

- Určete pořizovací cenu vrtáků u každé z uvedených tří variant (faktura za 2 roky; nájem po dobu 4 let; bankovní úvěr se splatností 3 roky).
- Sestavte pro každou variantu rozvahu za roky 2X01 až 2X04, jestliže:
 - vrtáky byly pořízeny na začátku ledna 2X01,
 - životnost vrtáků je 8 let; odpisování lineární; nulová zbytková hodnota.

Příprava na cvičení č. 5

Příklad 1: Identifikace působnosti standardu

BUILD kupuje v únoru 2X02 zemědělský pozemek za 6 mil. Kč. Uvedený pozemek nebude používán, neboť společnost ho hodlá prodat za 5-7 let přibližně za dvojnásobnou cenu v reakci na očekávanou změnu územního plánu, na základě kterého bude pozemek určen pro dopravní stavby.

Během držby jednotka eviduje následující změny tržní ceny pozemku:

Rok	Událost	Cena
2X03	Změna územního plánu zatím sice nenastala a pozemek je stále stavební, nicméně nastala mírná ekonomická krize	4,3 mil. Kč
2X05	Krize končí a tržní ceny pozemků opět rostou	5,4 mil. Kč
2X07	Změna územního plánu neschválena, povolovací řízení může pokračovat	7,0 mil. Kč
2X08	Po volbách nové vedení města opět zvažuje změnu územního plánu a zřízení parku	5,2 mil. Kč
2X10	Změna územního plánu zamítnuta, pozemek zůstává stavební a stavební povolení bude pravděpodobně uděleno	7,5 mil. Kč

Úkol:

- Identifikujte standard, podle kterého bude pozemek vykazován.
- Sestavte rozvahu a výkaz o úplném výsledku za roky 2X02 až 2X11, jestliže v roce 2X11 byl pozemek prodán za 7,8 mil. Kč a účetní jednotka aplikuje ocenění fair value.

Příklad 2: Investice do nemovitostí

Vzhledem k velkému zájmu jiných chovatelů o ustájení koní v prostorách společnosti FARMA se Sedlákoví rozhodli, že přikoupí ještě jednu zemědělskou budovu v sousedství, která bude sloužit pro uspokojení zvýšené poptávky o službu. Nájemné platí nájemci podle pronajaté plochy stájí, o koně se starají nájemci. Budova byla pořízena v červenci 2X02 za částku 40 mil. Kč. Předpokládaná životnost je 20 let. Je-li relevantní, veškeré budovy se odepisují lineárně. Ke konci roku 2X03 je odhadovaná tržní hodnota stáje 40,8 mil. Kč; ke konci roku 2X04 je 36,8 mil. Kč.

Úkol:

- Určete, do působnosti kterého standardu stáj patří a jaké jsou v návaznosti na to možné modely pro ocenění stáje k rozvahovému dni.
- Sestavte rozvahu a výkaz o úplném výsledku hospodaření za roky 2X02 až 2X04.
- Co by se v řešení příkladu změnilo, pokud by se Sedlákoví o koně jiných chovatelů, kteří jsou ustájení v jejich stájích, starali (cena za službu ustájení by zahrnovala tedy ustájení, krmení, veterinární dohled, o pohyb koní by se starali jejich majitelé).

Příprava na cvičení č. 7

Případová studie 1: Výnosy v komisionářských smlouvách

FARMA prodává své produkty ekologicky šetrného zemědělství širokému spektru konečných zákazníků i maloobchodníků. Jedním z odběratelů je i společnost ZDRAVÝ SVĚT. Té FARMA dodává dva své výrobky: včelí mateří kašičku a pitnou rašelinu. Zatímco u včelí kašičky prodejce nemá obavy z nedostatečné poptávky, u pitné rašeliny si není jist, zda se podaří vůbec něco prodat. Z uvedeného důvodu se veškeré neprodané zásoby pitné rašeliny vrací zpět společnosti FARMA (FARMA též určuje prodejní cenu konečnému zákazníkovi a koordinuje marketingovou kampaň napříč všemi distributory); FARMA určuje prodejní cenu a ZDRAVÝ SVĚT obdrží za každý prodaný kus provizi ve výši 30 % z utržené částky.

30. srpna 2X07 uskutečnila FARMA dodávku 600 plechovek včelí kašičky v ceně 140 Kč/ks a též 40 piksel pitné rašeliny. Faktura za včelí kašičku byla zaplacená v září 2X07. Pro případ poškození je evidenční cena pitné rašeliny stanovena na 75 Kč/ks.

Z uvedených zásob firma ZDRAVÝ SVĚT prodala během září 2X07 celkem 420 plechovek mateří kašičky po 169 Kč/ks a 5 piksel pitné rašeliny po 299 Kč/ks.

Úkol:

- Určete výši výnosů obou společností zvlášť za srpen a září 2X07.

Případová studie 2: Výrobní náklady I

FARMA vyrábí mošt z bio hrušek. Kalkulované variabilní náklady (hrušky, energie, práce, láhev) na litrovou láhev moštu jsou 24 Kč. Celkové roční odpisy lisovacího stroje a stáčecí linky jsou 1 200 000 Kč. Letošní úroda hrušek byla průměrná a FARMA vyrobila celkem 40 tis. litrů moštu, což je srovnatelné množství jako v předchozích třech letech. Okamžitě bylo prodáno 30 tis. litrů moštu za jednotkovou cenu 68 Kč/litr. Zbytek byl uskladněn a bude prodán příští rok. Skladovací náklady do konce letošního roku 2X04 činily 65 tis. Kč. Při inventarizaci bylo zjištěno, že se 2 tis. litrů moštu zkazilo. Náklady na jeho likvidaci se odhadují na částku 25 tis. Kč.

Úkol:

- Určete výši výnosů, nákladů a zisku za rok 2X04

Příklad 1: Víceprvkové dodávky

PAULSTAV vyhlásil na říjen 2X02 speciální akci u špičkového modelu zahradního traktoru Honda HF 2622 HT. Zákazníci si mohou vybrat ze dvou zvýhodněných nabídek. Buď za běžnou cenu 150 tis. Kč (ta standardně zahrnuje pouze traktor a běžnou zákonnou záruku po dobu dvou let) získá traktor a zdarma pravidelné servisní prohlídky po dobu příštích 3 let a prodlouženou roční záruku (nad rámec zákonné záruky). Alternativně zákazníci za traktor zaplatí 145 tis. Kč; kromě traktoru získají jeho dopravu zdarma na místo určení a voucher na pořízení stavebního nebo zahradnického materiálu z nabídky společnosti PAULSTAV ve výši 10 tis. Kč. Voucher je platný po dobu 1 roku.

Úkol:

- Určete výši výnosů společnosti PAULSTAV za roky 2X02 a 2X03, jestliže:
 - bylo prodáno po jednom traktoru v každé z nabídek,
 - běžná cena za servisní prohlídku je 4 tis. Kč, roční prodloužená záruka se prodává za 5 tis. Kč a doprava traktoru obvykle stojí 1 tis. Kč,
 - zákazník, který si pořídil traktor v rámci druhé varianty, využil voucher v roce 2X03,
 - výdaje s vyřízením zákonných záruk se pohybují v průměru 8 tis. Kč.

Příklad 2: Prodej na fakturu s prodlouženou splatností

PAULSTAV prodává jednomu ze svých zákazníků (společnosti GARDENKINGS) špičkový model zahradního traktoru Honda HF 2622 HT. Zákazník nemá dostatek hotovostních prostředků, a proto se obě strany domluvily, že zákazník zaplatí k datu převzetí traktoru 1. července 2X03 50 tis. Kč a zbývajících 125 tis. Kč uhradí za 2 roky.

Úkol:

- Určete tržby za prodané zboží (traktor), které vykáže společnost PAULSTAV, jestliže:
 - traktor se prodává v hotovosti za 150 tis. Kč,
 - vhodná diskontní míra u prodávajícího je 7 %,
 - vhodná diskontní míra u kupujícího je 9 %.
- Sestavte rozvahu a výsledovku společnosti PAULSTAV za roky 2X03 až 2X05.
- Určete pořizovací cenu zahradního traktoru z pohledu společnosti GARDENKINGS.

Příklad 3: Vratky

FARMA rozbíhá výrobu a prodej lněného oblečení přes internetový obchod. Aby podnítily zákazníky k nákupu, nabízejí v rámci předvánočního prodeje 2X04 možnost vrátit nepoškozené oblečení do 60 dní od nákupu bez udání důvodu. Takto se podařilo prodat 100 ks pánských kalhot za cenu 1 000 Kč za ks (výrobní cena kalhot je 300 Kč). Společnost odhaduje, že se na začátku příštího roku vrátí 10 % zakoupených výrobků.

Úkol:

- Sestavte výsledovku a rozvahu společnosti FARMA za rok 2X04.

Příklad 4: Poskytování služeb

PAULSTAV získal zakázku na vymalování administrativní budovy společnosti BUILD. Malířské práce budou probíhat postupně po jednotlivých patrech tak, aby nebyl narušen chod firmy. V prosinci 2X08 bylo vymalováno 5. a 6. podlaží (celkem 2 240 m²), v lednu 2X09 byla provedena výmalba na 2., 3. a 4. podlaží (celkem 3 510 m²) a v únoru 2X09 byla zakázka dokončena výmalbou 1. podlaží a foyer (celkem 2 670 m²). V březnu je společnosti PAULSTAV uhrazena celková smluvní částka 435 tis. Kč.

Úkol:

- Určete výši výnosů společnosti PAULSTAV za roky 2X08 a 2X09.

Příklad 5: Dlouhodobé zakázky

PAULSTAV v minulosti postavil jednomu významnému zákazníkovi vilu okraji města. Zákazník nyní dokoupil okolní pozemky a rozhodl se vybudovat v okolí vily park, který bude sloužit veřejnosti. Zahradnickými pracemi opět pověřil PAULSTAV. Zákazník dle smlouvy zaplatí za zakázku celkem 5,1 mil. Kč, a to ve dvou splátkách (3 mil. Kč před zahájením prací a zbývajících 2,1 mil. Kč po dokončení a předání parku). Práce započaly v dubnu 2X06 a hotový park byl předán k užívání v červenci 2X07. V rámci přípravného rozpočtu odhaduje PAULSTAV celkové náklady na zhotovení zakázky ve výši 4,2 mil. Kč. Odhad se ukázal jako přesný, neboť v roce 2X06 byly vynaloženy náklady ve výši 2,8 mil. Kč a v roce 2X07 ve výši 1,4 mil. Kč.

Úkol:

- Určete výši výnosů, nákladů a zisku společnosti PAULSTAV za roky 2X06 a 2X07.

Příklad 6: Dlouhodobé zakázky

BUILD vyhrál výběrové řízení na výstavbu nového mostu přes řeku Rokytku. Cena zakázky je 50 mil. Kč. Stavba započala v květnu 2X03, most byl dokončen, zkolaudován a předán v listopadu 2X05. Dodatečné informace o nákladech a fakturaci (částky v mil. Kč):

Rok	2X03	2X04	2X05	2X06
Vynaložené náklady za období	9	23	9	x
Odhadované náklady na dokončení	27	8	x	x
Průběžná fakturace zákazníkovi	10	20	20	x
Peněžní příjmy od zákazníka	x	10	20	20

Úkol:

- Sestavte výsledovku a rozvahu společnosti BUILD za roky 2X03 až 2X06, jestliže:
 - všechny náklady jsou peněžně uhrazeny v okamžiku jejich vynaložení,
 - BUILD používá metodu Cost-to-Cost k určení rozsahu dokončení smlouvy.

Příklad 7: Výrobní náklady II

FARMA vyrábí džem z bio jahod. Variabilní náklady na jednu skleničku džemu jsou 35 Kč. Celkové roční odpisy lisovacího a míchacího stroje a plnicí linky jsou 750 000 Kč. Letošní úroda jahod byla nadprůměrná a FARMA vyrobila celkem 50 tis. sklenic džemu (v předchozích třech letech to bylo pokaždé jenom přibližně 30 tis. sklenic). V roce 2X04 bylo prodáno 30 tis. sklenic džemu celkem za 4,1 mil. Kč. Zbytek byl uskladněn a bude prodán v příštím roce.

Úkol:

- Určete výši výnosů, nákladů a zisku za rok 2X04.

Příklad 8: Výrobní náklady III

FARMA vyrábí sirup z bio rybízu. Variabilní náklady na jednu láhev sirupu jsou 40 Kč. Celkové roční odpisy lisovacího stroje a plnicí linky jsou 750 000 Kč. Letošní úroda rybízu byla podprůměrná a FARMA vyrobila celkem 40 tis. láhví sirupu (v předchozích třech letech to bylo pokaždé přibližně 50 tis. sklenic). V roce 2X04 bylo prodáno 30 tis. láhví sirupu celkem za 2,8 mil. Kč. Zbytek byl uskladněn a bude prodán v příštím roce.

Úkol:

- Určete výši výnosů, nákladů a zisku za rok 2X04.

Příprava na cvičení č. 8

Případová studie: Uznání rezerv

BUILD připravuje účetní závěrku za rok 2X05 a zkoumá, zda jsou k 31. prosinci 2X05 splněny podmínky pro vykazání rezerv týkajících se transakcí a událostí, kterých je společnost účastníkem.

[Scénář A]

V prosinci 2X05 schválil parlament významné změny daňových předpisů účinné od 1. ledna 2X06. BUILD si část daňových záležitostí spravuje prostřednictvím vlastních zaměstnanců. Bude proto muset nechat během ledna 2X06 všechny své zaměstnance z daňového oddělení proškolit (školení se nakonec uskutečnilo 25. ledna 2X06).

- Současný závazek: ANO vs. **NE**
- Pravděpodobnost odlivu ekonomických prospěchů: **ANO** vs. NE
- Vykázat rezervu: ANO vs. **NE**
- Zdůvodnění vykazání/nevykazání:

[Scénář B]

V prosinci 2X05 schválil parlament významné změny daňových předpisů účinné od 1. ledna 2X06. BUILD si část daňových záležitostí spravuje prostřednictvím vlastních zaměstnanců. BUILD nechce opět investovat nemalé částky do školení zaměstnanců a rozhodl se je nahradit externími daňovými poradci. Ještě v průběhu prosince 2X05 byl schválen plán propuštění zaměstnanců z daňového oddělení (propuštění realizováno v březnu 2X06).

- Současný závazek: ANO vs. **NE**
- Pravděpodobnost odlivu ekonomických prospěchů: ANO vs. **NE**
- Vykázat rezervu: ANO vs. **NE**
- Zdůvodnění vykazání/nevykazání:

[Scénář C]

Během výstavby administrativní budovy pro jednoho klienta poškodili zaměstnanci BUILD na sousedním pozemku budovu s technickým vybavením pro dálkové vytápění. Škoda vznikla dvěma subjektům: bytovému družstvu jako vlastníku budovy a teplárenské společnosti jako vlastníku a provozovateli zařízení. Provozovateli zařízení byla již v listopadu 2X05 uhrazena kompenzace veškerých škod. S bytovým družstvem byla uzavřena dohoda, že budova bude opravena ve vlastní režii BUILD po skončení topné sezony v létě 2X06.

- Současný závazek: **ANO** vs. NE
- Pravděpodobnost odlivu ekonomických prospěchů: **ANO** vs. NE
- Vykázat rezervu: **ANO** vs. NE
- Zdůvodnění vykazání/nevykazání:

[Scénář D]

S rozrůstajícím se podnikáním nedostačují společnosti BUILD aktuální prostory pro skladování materiálu a parkování stavební techniky. Vedení společnosti proto plánuje přestěhovat technické zázemí do jiné části města, a to v horizontu příštích tří let. S vlastníkem vhodného pozemku podepsala smlouvu o smlouvě budoucí, že v příštím roce bude uzavřena kupní smlouva na daný pozemek.

- Současný závazek: ANO vs. NE
- Pravděpodobnost odlivu ekonomických prospěchů: ANO vs. NE
- Vykázat rezervu: ANO vs. NE
- Zdůvodnění vykázání/nevykázání:

[Scénář E]

Přechodný nedostatek skladovacích prostorů pro materiál vyřešila společnost BUILD uzavřením nájemní smlouvy na dobu tří let s majitelem sousedního nezastavěného pozemku. Na daném pozemku si postaví budovu skladu. Součástí nájemní smlouvy je povinnost odstranit sklad na konci smlouvy a uvést pozemek do původního stavu.

- Současný závazek: ANO vs. NE
- Pravděpodobnost odlivu ekonomických prospěchů: ANO vs. NE
- Vykázat rezervu: ANO vs. NE
- Zdůvodnění vykázání/nevykázání:

[Scénář F]

Bezpečnostní předpisy nařizují pravidelnou výměnu výtahů. V kancelářské budově BUILD bude muset být provedena tato výměna u dvou výtahů v příštím roce 2X06.

- Současný závazek: ANO vs. NE
- Pravděpodobnost odlivu ekonomických prospěchů: ANO vs. NE
- Vykázat rezervu: ANO vs. NE
- Zdůvodnění vykázání/nevykázání:

Úkol:

- U všech scénářů rozhodněte, zda jsou splněny podmínky k vykázání rezervy v účetní závěrce za rok 2X05, a to včetně zdůvodnění.

Příklad 1: Nevýhodné smlouvy

PAULSTAV v minulosti postavil jednomu významnému zákazníkovi vilu okraji města. Zákazník nyní dokoupil okolní pozemky a rozhodl se vybudovat v okolí vily park, který bude sloužit veřejnosti. Zahradnickými pracemi opět pověřil PAULSTAV. Zákazník dle smlouvy zaplatí za zakázku celkem 5,1 mil. Kč, a to ve dvou splátkách (3 mil. Kč před zahájením prací a zbývajících 2,1 mil. Kč po dokončení a předání parku). Práce započaly v dubnu 2X06 a hotový park byl předán k užívání v červenci 2X07. V rámci přípravného rozpočtu odhaduje PAULSTAV celkové náklady na zhotovení zakázky ve výši 4,2 mil. Kč. Na podzim 2X06 poničil orkán nedaleký les, z kterého měly být přesazeny vzrostlé stromy do zhotovovaného parku. Na místo toho bude muset PAULSTAV zhotovitelem požadované stromy dovézt ze zahraničí, což povede ke zvýšení nákladů přibližně o 1,3 mil. Kč.

Úkol:

Určete výši výnosů, nákladů a zisku společnosti PAULSTAV za rok 2X06, jestliže:

- skutečně vynaložené náklady za rok 2X06 jsou 2,8 mil. Kč
- náklady na dokončení zakázky odhadované na konci roku 2X06 jsou 2,7 mil. Kč

Určete výši výnosů, nákladů a zisku společnosti PAULSTAV za rok 2X07, jestliže:

- skutečné náklady za rok 2X07 jsou 2,55 mil. Kč

Příklad 2: Rezerva na záruční opravy

Rozjezd výroby a prodeje Iněného oblečení přes internetový obchod se FARMĚ podařil. Během prosince 2X08 bylo prodáno celkem 500 ks pánských kalhot za cenu 1 000 Kč za ks (výrobní cena kalhot je 300 Kč). Oblečení se prodává se zárukou na dobu 1 roku. Na základě zkušeností z předchozích let FARMA odhaduje, že se objeví 5 % oprávněných reklamací. V případě oprávněné reklamace FARMA vrací celou prodejní cenu.

Úkol:

Sestavte rozvahu a výsledovku za roky 2X08 a 2X09, jestliže během roku 2X09 bylo uznáno za oprávněné reklamace:

- 25 ks oblečení
- 20 ks oblečení
- 30 ks oblečení

Příklad 3: Rezerva na záruční opravy

Rozjezd výroby a prodeje Iněného oblečení přes internetový obchod se FARMĚ podařil. Během prosince 2X08 bylo prodáno celkem 500 ks pánských kalhot za cenu 1 000 Kč za ks (výrobní cena kalhot je 300 Kč). Oblečení se prodává se zárukou na dobu 1 roku. Na základě zkušeností z předchozích let FARMA odhaduje, že se objeví 5 % oprávněných reklamací. V případě oprávněné reklamace FARMA vyměňuje vadný kus za nový.

Úkol:

Sestavte rozvahu a výsledovku za roky 2X08 a 2X09, jestliže během roku 2X09 bylo uznáno za oprávněné reklamace:

- 25 ks oblečení

- 20 ks oblečení
- 30 ks oblečení

Příklad 4: Rezerva na záruční opravy

Rozjezd výroby a prodeje Iněného oblečení přes internetový obchod se FARMĚ podařil. Během prosince 2X08 bylo prodáno celkem 500 ks pánských kalhot za cenu 1 000 Kč za ks (výrobní cena kalhot je 300 Kč). Oblečení se prodává se zárukou na dobu 1 roku. Na základě zkušeností z předchozích let FARMA odhaduje, že se objeví 5 % oprávněných reklamací. V případě oprávněné reklamace FARMA vrací podle volby zákazníka buď celou prodejní cenu (cca 60 % případů), nebo vymění vadný kus za nový (cca 40 % případů).

Úkol:

Sestavte rozvahu a výsledovku za roky 2X08 a 2X09, jestliže během roku 2X09 bylo uznáno za oprávněné reklamace:

- 25 ks oblečení (13 ks vrácení peněz a 12 ks výměna za nový)
- 30 ks oblečení (25 ks vrácení peněz a 5 ks výměna za nový)

Příklad 5: Rezerva na odstranění aktiva

S ohledem na rostoucí spotřebu pohonných hmot u vlastní stavební techniky se PAULSTAV rozhodl postavit si vlastní čerpací stanici. Stavební povolení stanovuje max. dobu provozování čerpací stanice na 25 let a součástí povolení je i povinnost vlastníka odstranit stanici na konci životnosti a sanovat pozemek. Náklady na výstavbu čerpací stanice činily 250 mil. Kč a byly uhrazeny v prosinci 2X00; odhadované náklady na demontáž stanice (v aktuálních cenách) na konci životnosti jsou 80 mil. Kč. Náklady na sanaci pozemku jsou odhadovány na 40 mil. Kč. Vhodná úroková míra je 5 %. Stanice byla uvedena do provozu 1. ledna 2X01.

Úkol:

- Vypočítejte pořizovací cenu čerpací stanice.
- Připravte rozvahu k 31. prosinci 2X01.
- Vypočtěte cash flow za rok 2X01.

Příprava na cvičení č. 9

Případová studie: Časová hodnota peněz

Pravidelný peněžní příjem 100 vyplácený k 31. 12. v letech 2X01 až 2X05; diskontní sazba 5 %

Otázky:

- Kolik je současná hodnota uvedených příjmů k 1. 1. 2X01?
- Kolik je úrokový výnos v roce 2X03?
- Kolik je současná hodnota uvedených příjmů k 31. 12. 2X04?
- Kolik jsou celkové úrokové výnosy za všech 5 let dohromady?
- kolik by se změnil úrokový výnos za rok 2X01, pokud by diskontní sazba byla 8 %?

Příklad 1: Nákup nevýznamného podílu na jiné společnosti

Společnost BUILD má nadbytek volných peněžních prostředků, které se rozhodla použít k pořízení nevýznamného podílu na základním kapitálu společnosti ROBOTS. ROBOTS je jeden z dodavatelů speciální stavební techniky a BUILD má tuto společnost dobře „proklepnutou“. Společnost BUILD plánuje akcie držet za účelem realizace kapitálového zisku, který očekává v relativně krátké budoucnosti. Dne 1. září 2X05 bylo nakoupeno 3 000 ks akcií společnosti ROBOTS za cenu 1 250 Kč/akcie. Současně bylo brokerovi zaplacen 105 tis. Kč za zprostředkování obchodu. Burzovní cena akcie k 31. 12. 2X05 je 1 280 Kč; k 31. 12. 2X06 je tržní cena 1 210 Kč. V únoru 2X07 je oznámeno, že firmu ROBOTS koupí nejvýznamnější světová společnost zabývající se umělou inteligencí. Na oznámení této zprávy reagovali investoři zvýšeným zájmem o akcie, proto se společnost BUILD rozhodla zrealizovat zisk a prodává dne 4. května 2X07 veškeré akcie za cenu 1 450 Kč/ks. Brokerské společnosti byl uhrazen poplatek 5 tis. Kč.

Úkol:

Zvažte zařazení akcií do vhodného portfolia, svůj názor podpořte argumenty. Sestavte rozvahu a výkaz o úplném výsledku hospodaření za roky 2X05 až 2X07, jestliže společnost BUILD měla nárok na dividendu 100 Kč/akcii v roce 2X06 a 120 Kč/akcii v roce 2X07.

Příklad 2: Nákup nevýznamného podílu na jiné společnosti

Společnost PAULSTAV má nadbytek volných peněžních prostředků, které se rozhodla použít k pořízení nevýznamného podílu na základním kapitálu společnosti ROBOTS, která se zaměřuje na výzkum. ROBOTS je jeden z dodavatelů speciální stavební techniky a PAULSTAV má tuto společnost dobře „proklepnutou“. PAULSTAV proto plánuje akcie držet dlouhodobě, protože si je vědom, jakým prodejním, a tedy i výdělečným potenciálem disponuje obor robotických zařízení pro využití ve stavebnictví. Dne 1. září 2X05 bylo nakoupeno 3 000 ks akcií společnosti ROBOTS za cenu 1 250 Kč/akcie. Současně bylo brokerovi zaplacen 105 tis. Kč za zprostředkování obchodu. Burzovní cena akcie k 31. 12. 2X05 činí 1 280 Kč; k 31. 12. 2X06 je tržní cena 1 210 Kč. V únoru 2X07 je oznámeno, že firmu ROBOTS koupí nejvýznamnější světová společnost zabývající se umělou inteligencí. Na oznámení této zprávy reagovali investoři zvýšeným zájmem o akcie, přesto se společnost PAULSTAV rozhodla akcie i nadále držet. V dubnu PAULSTAV neočekávaně prohrává soudní spor se svým bývalým zaměstnancem ohledně poškozeného zdraví a musí uhradit poměrně

vysoké odškodné. Z uvedeného důvodu prodává dne 4. května 2X07 veškeré akcie společnosti ROBOTS za cenu 1 450 Kč/ks. Brokerské společnosti byl uhrazen poplatek 5 tis. Kč.

Úkol:

Zvažte zařazení akcií do vhodného portfolia, svůj názor podpořte argumenty. Sestavte rozvahu a výsledovku za roky 2X05 až 2X07, jestliže společnost PAULSTAV měla nárok na dividendu 100 Kč/akcii v roce 2X06 a 120 Kč/akcii v roce 2X07.

Příklad 3: Pořízení bezkupónového dluhopisu

Společnosti FARMA se daří nad očekávání dobře a pravidelně disponuje značným množstvím volných peněžních prostředků, které se snaží zhodnocovat i mimo svůj obor podnikání investicemi do nejrozličnějších finančních nástrojů. FARMA obvykle pořizuje dluhopisy emitované významnými společnostmi, které jsou obchodovány na burze cenných papírů. Dluhopisy mají zajímavý výnos při akceptovatelném riziku a lze je v případě nutnosti na burze kdykoliv prodat. Dne 1. ledna 2X01 bylo zaplacená částka 3 736 291 Kč za bezkupónový dluhopis se splatností 5 let a s nominální hodnotou 5 mil. Kč. Ke konci roku 2X04 se FARMĚ vyskytla možnost výhodně zakoupit sousední pozemky s loukami a rozšířit chov ovcí. FARMA proto k 31. 12. 2X04 dluhopis prodává za aktuální tržní cenu 4 700 000 Kč.

Úkol:

Sestavte rozvahu a výsledovku za roky 2X01 až 2X04 ve variantách ocenění:

- současnou hodnotou (amortizovanými náklady)
- přecenění na fair value do výsledku hospodaření (FVPL)
- přecenění na fair value do ostatního výsledku (FVOCI)

Poznámka: tržní cena dluhopisu na konci roku 2X01 je 3 940 000 Kč, na konci roku 2X02 je tržní cena 4 220 000 Kč a na konci roku 2X03 je to 4 480 000 Kč.

Příklad 4: Pořízení kupónového dluhopisu

Firma BUILD kupuje kupónový dluhopis obchodovaný na burze cenných papírů. Za dluhopis platí dne 1. července 2X03 částku 940 000 Kč. Nominální hodnota dluhopisu je 1 mil. Kč; kupón ve výši 8 % nominální hodnoty se vyplácí vždy k 30. červnu. Splatnost dluhopisu jsou 3 roky.

Úkol:

Sestavte rozvahu za roky 2X03 až 2X06, jestliže dluhopis je držen až do splatnosti. Předpokládejte, že rozvahový den je:

- 30. červen
- 31. prosinec

Příprava na cvičení č. 10

Příklad 1: Výkaz peněžních toků přímá prezentace

FARMA rozjíždí svůj business. V průběhu roku 2X01 se uskutečnily následující operace:

- peněžní vklad do podnikání (na bankovní účet) 500 tis. Kč
- vklad pozemků do podnikání 1 850 tis. Kč
- pořízení dlouhodobých aktiv na fakturu 770 tis. Kč
- zřízení bankovního úvěru (zastaveného pozemky) 1 250 tis. Kč
- nákup ekologicky šetrných hnojiv na fakturu 30 tis. Kč
- úhrada daně z pozemků (z bankovního účtu) 40 tis. Kč
- převod do pokladny 10 tis. Kč
- úhrada všech faktur dodavatelům z bankovního účtu
- na trhu v hotovosti utrženo za prodej bioproduktů 320 tis. Kč
- prodej bioprodukce přes internet na fakturu 160 tis. Kč
- odvod z pokladny na účet 325 tis. Kč
- pořízení elektro automobilu na leasing v hodnotě 399 tis. Kč
- bance uhrazena splátka úvěru 75 tis. Kč a úroku 12 tis. Kč
- leasingová splátka (z účtu) ve výši 40 tis. Kč (úmor leasingového dluhu je 80 %)
- inkaso od zákazníků 115 tis. Kč

Úkol:

Určete u každé transakce, kterou část výkazu peněžních toků ovlivní.
Připravte výkaz peněžních toků s přímou prezentací peněžních toků.

Příklad 2: Výkaz peněžních toků nepřímá prezentace

FARMA rozjíždí úspěšně svůj business. V průběhu roku 2X01 se uskutečnily následující operace:

- peněžní vklad do podnikání (na bankovní účet) 500 tis. Kč
- vklad pozemků do podnikání 1 850 tis. Kč
- pořízení dlouhodobých aktiv na fakturu 770 tis. Kč
- zřízení bankovního úvěru (zastaveného pozemky) 1 250 tis. Kč
- nákup ekologicky šetrných hnojiv na fakturu 30 tis. Kč
- úhrada daně z pozemků (z bankovního účtu) 40 tis. Kč
- převod do pokladny 10 tis. Kč
- úhrada všech faktur dodavatelům z bankovního účtu
- na trhu v hotovosti utrženo za prodej bioproduktů 320 tis. Kč
- prodej bioprodukce přes internet na fakturu 160 tis. Kč
- odvod z pokladny na účet 325 tis. Kč
- pořízení elektro automobilu na leasing v hodnotě 399 tis. Kč
- bance uhrazena splátka úvěru 75 tis. Kč a úroku 12 tis. Kč
- leasingová splátka (z účtu) ve výši 40 tis. Kč (úmor leasingového dluhu je 80 %)
- inkaso od zákazníků 115 tis. Kč

Úkol:

Připravte výkaz peněžních toků s nepřímou prezentací peněžních toků v provozní činnosti.

Příklad 3: Výkaz peněžních toků přímá i nepřímá prezentace

Záběr podnikatelské činnosti společnosti FARMA se úspěšně rozrůstá. Rozvaha na začátku roku 2X02 je následující:

Aktiva k 1. 1. 2X02	tis. Kč	Pasiva k 1. 1. 2X02	tis. Kč
Dlouhodobá aktiva	4 500	Základní kapitál	4 000
Oprávky k DA	-1 200	Nerozdělené zisky	2 700
Peníze	3 700	Zaměstnanci	300
Celkem	7 000	Celkem	7 000

Leden je typický tím, že se obvykle nic neprodává a nevznikají tržby. Během ledna 2X02 se uskutečnily následující transakce:

- Prodej nedostatečně výkonných 3 traktorů celkem za 150 tis. Kč na fakturu; jejich pořizovací cena byla 800 tis. Kč a oprávky k datu prodeje činily 700 tis. Kč
- Pořízení 2 nových výkonnějších traktorů za 950 tis. Kč na fakturu (hrazeno bude letos ve třech nerovnoměrných splátkách)
- Odpisy dlouhodobých aktiv 1 100 tis. Kč
- Mzdové náklady za leden 2X02 jsou 550 tis. Kč
- Zůstatky k 31. lednu 2X02: pohledávky (jeden z prodaných traktorů) 50 tis. Kč; zbývající závazek z titulu nově pořízeného traktoru 400 tis. Kč; zaměstnanci 200 tis. Kč

Úkol:

Na základě výše uvedených informací sestavte rozvahu, výsledovku a výkaz peněžních toků v obou variantách prezentace peněžních toků.

Příklad 4: Výkaz peněžních toků přímá i nepřímá prezentace

Záběr podnikatelské činnosti společnosti FARMA se úspěšně rozrůstá. Máte k dispozici rozvahu za poslední dvě období:

	2X04	2X03		2X04	2X03
DNA		1 000	ZK	7 000	7 000
Oprávky k DNA	-500	-400	Nerozdělené zisky	1 000	900
DHA		2 000	HV		100
Oprávky k DHA	-800	-500			
Materiál		0			
Zboží		0			
Pohledávky DPH		500			
Peníze		5 400	Dodavatelé		0
Celkem		8 000	Celkem		8 000

Během roku 2X04 se uskutečnily následující transakce:

- Nákup nehmotného aktiva na fakturu 500 tis. Kč + 20 % DPH.
- Nákup hmotného aktiva na fakturu 1 000 tis. Kč + 20 % DPH.
- Nákup materiálu 400 tis. Kč + 20 % DPH.
- Nákup zboží (bioprodukce od ostatních lokálních pěstitelů) 600 tis. Kč + 20 % DPH.
- Prodej poloviny zásob zboží v hotovosti za 700 tis. Kč + 20 % DPH.
- Úhrada faktury za zboží a úhrada faktury za hmotné aktivum.
- Stát vrátil DPH ve výši 800 tis. Kč.

Úkol:

Sestavte rozvahu, výsledovku a výkaz peněžních toků v obou variantách prezentace peněžních toků společnosti FARMA k 31. 12. 2X04.

Poznámka: během období nebylo prodáno žádné dlouhodobé, ani krátkodobé aktivum a jediným nákladem (nad rámec případně výše uvedených transakcí) byly odpisy.